

פירוט פסקי דין – עילת הסבירות

בג"ץ 5824/05 אדם טבע ודין - אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' שר הפנים (נבו 10.12.2009) בג"ץ

החופים - העתירה הוגשה במקורה נגד שר הפנים, כמי שממונה על ביצוע החוק (חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964). לאחר מכן, צורפו להליך גם מרכז השלטון המקומי, מרכז המועצות האזוריות, המשרד להגנת הסביבה, והמועצה האזורית חוף אשקלון. **החלטה**: בית המשפט בפסק דינה של השופטת פרוקצ'ה קבעה שחייבים להותיר חלק סביר של חופי הרחצה פתוחים ללא תשלום לציבור הרחב, ובתוך כך בלתי סביר שרשות מקומית תגבה דמי כניסה באופן שידיר את הציבור שאין ידו משגת מלהשתמש במשאבים ששייכים לו, כלומר לציבור ומכאן חוסר הסבירות: " האיזון הנדרש בין שטחי החוף המוסדרים אשר הכניסה אליהם מחייבת תשלום, לבין השטחים הפתוחים שהכניסה אליהם חופשית, הוא העומד בליבה של עתירה זו. במסגרת איזון זה, עקרון נגישות הציבור, חינם אין כסף, לחוף הרחצה, בבחינת משאב לאומי העומד לרשות הכלל, הוא שצריך לזכות בכורה. לצידו, עשויים להתקיים שטחים מוסדרים הכפופים לתשלום, אך ביחס ראוי וסביר בהתחשב בטיבם ובתכליתם של מקרקעי הציבור, ובשים לב לזכותם של התושבים ליהנות מהם".

עח"ק (מים) 15-06-14047 אדם טבע ודין - אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' הרשות הממשלתית

למים וביוב (נבו 04.08.2019) מפעלי ים המלח – העתירה הוגשה כנגד רשות המים שקבעה שאין לדרוש ממפעלי ים המלח רשיון הפקה. קביעה שהיא בניגוד לחוק המים. **החלטה**: נקבע שבלתי סביר שרשות המים לא תעשה שימוש בסמכותה לפי חוק המים ולא תחייב את מפעלי ים המלח ברשיון הפקה למים אותם הם שואבים לצרכים תעשייתיים (בית הדין למים), השופט רון סוקול: "רשות המים לא פירטה כל הסבר מניח את הדעת מדוע החליטה להימנע מדרישת הרישוי והסתפקה במסלול ההנחיות. ההסבר היחיד היה כי נוכח הקשיים המשפטיים וטענות חברת ים המלח בדבר הפטור מהרישוי מכוח הזיכיון, העדיפה הרשות מציאת מסלול הסדרה מוסכם. הסבר זה איני יכול לקבל מקום שהרשות חזרה והדגישה בכל ההליכים כי לעמדתה פעילות חברת ים המלח מהווה הפקה הכפופה להוראות חוק המים. כיצד מתיישבת האמירה כי חוק המים חל וכי מדובר בהפקה הכפופה להוראות הרישוי, עם הוויתור על הרישוי ובחירה באסדרה מינהלית? אין בפי רשות המים תשובה לכך".

דנ"מ 4753/19 עיריית הרצליה נ' הוועדה לתכנון מתחמים מועדפים לדיר (נבו 06.05.2021) דיון נוסף

אפולוניה – עתירה שהוגשה כנגד החלטות הוועדה הארצית לתכנון ובניה של מתחמים מועדפים לדיר להפקיד ולאשר את תמ"ל 1004/א "אפולוניה – גן לאומי ושכונת מגורים. **החלטה**: על החלטת ועדות התכנון להפקיד את תוכנית בימ"ש פסק, כי לא ניתן לדחות את עריכת 'סקר סיכונים' סביבתי ביחס לקרקע שיש לגביה ממצאים ברורים של זיהום קשה לשלב שלאחר אישור התכנית; במקרה דנן התמונה העדכנית בנושא הסביבתי לא עמדה לנגד עיני הוועדה הארצית לתכנון ובניה של מתחמים מועדפים לדיר (הוותמ"ל) בעת שהחליטה על הפקדת 'תכנית אפולוניה' ואישורה, משעה שעריכת 'סקר סיכונים' נדחתה לשלב ביצוע התוכנית והוצאת היתרים. לפיכך הורה בימ"ש על ביטולה. פוגלמן: "דחיית שלב קבלת הנתונים על הזיהומים במתחם לאחר אישור התכנית והפנמתם בהוראות רלוונטיות שיינתנו על ידי הצוות המלווה מבטאת לא רק את הפגמים בהליך איסוף הנתונים אשר צריכים היו לעמוד לפני הוותמ"ל בהחלטותיה על התכנית. העברת ההכרעות התכנוניות לידי הצוות, כתוצאה מהוצאת שלב

קבלת הנתונים האמורים מן ההליך התכנוני, משמעה התפרקות הוותמ"ל מחובתה להפעיל שיקול דעת לגבי ההכרעות התכנוניות הנדרשות בגדרי הדין.."

- **ע"מ 2605/18 עיריית חיפה נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה (נבו 28.07.2019) בז"ן -** העתירה (ערעור) הוגשה נגד החלטות מוסדות התכנון לאשר את תכנית חפאג/1200/ב של הוועדה המקומית המשותפת לתכנון ולבניה מתחם בתי זיקוק לנפט "מתחם בתי זיקוק לנפט מפרץ חיפה" (2018). **החלטה:** בית המשפט העליון קבע על פי מבחני הסבירות שלא ניתן לאשר תכנית להרחבת בז"ן מבלי שיש התייחסות ספציפית למתקנים ולזיהום הצפוי מהם. השופט פוגלמן " בצד דברים אלה יש לחדד, לא דין מתקן ייצור, זיקוק ועיבוד של חומרים בעלי פוטנציאל סיכון סביבתי כדין משרדים לעובדים, מחסני ציוד וכדומה, שהשפעתם על הסביבה – מטבע הדברים – שונה בתכלית. כאמור, ככל שמדובר בבניה שלה השלכות תכנוניות רחבות על סביבתה, תידרש רמת תכנון מפורטת יותר. כאשר ענייננו בסוג המתקנים הראשון, קרי מתקנים שהשפעתם על הסביבה ניכרת, לא ניתן להשלים עם קביעה גורפת בתכנית המתירה את הקמתם מבלי לבחון באופן סדור את הצורך בתכנון מפורט שיידרש למאפייני המתקן הקונקרטי, זיהום האוויר הכרוך בהפעלתו, פוטנציאל הנזק שלו באירועי קיצון וחשיפתו האפשרית של הציבור למפגעים עקב פעילות המתקן – בשגרה ובחירום"